

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1917 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående fastställande av telegrafverkets stat för drift-
kostnader för år 1918 ävensom en i ämnet väckt motion.
(4:e avd.)*

I en till riksdagen den 13 januari 1917 avlåten och till statsutskottet hänvisad proposition, nr 3, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslaget till stat för telegrafverkets driftkostnader under år 1918 samt bestämma telegrafverkets anslag för driftkostnader under samma år, förslagsvis, till 17,730,000 kronor, att utgå direkt av telegrafmedlen.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 58, hava herrar *H. Ericson* och *H. Wrangel* hemställt, att riksdagen måtte vid fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1918 taga vederbörlig hänsyn till den organisation av rikets fasta gniststationer, som må vara eller bli fastställd.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för denna framställning får utskottet hänvisa till motionen.

De uti förevarande proposition för år 1918 föreslagna anslagen för telegrafverkets driftkostnader, jämförda med motsvarande för inne-

varande år fastställda anslag — oberäknat anslag till krigstidshjälp — framgå av följande sammandrag:

S t a t	Belopp för år 1917	Belopp för år 1918	Ökning för år 1918
Avlöningsstat	8,875,000	} 10,637,015	1,751,215
Övergångsstat	10,800		
Pensions- och understödsstater	446,722	498,349	51,627
Omkostnadsstat	5,987,478	6,594,636	607,158
Summor	15,320,000	17,730,000	2,410,000

Av den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen inhämtas, att de föreslagna ökningarna i de särskilda anslagen fördela sig sålunda:

Avlöningsstaten:

Telegrafstyrelsen	kronor	43,050: —	
Linjedistriktet	»	110,400: —	
Trafikdistriktet och stationerna	»	1,501,825: —	
Verkstaden	»	940: —	
De särskilda anslagen	»	95,000: —	kronor 1,751,215: —

Pensions- och understödsstaterna:

Det ständiga bidraget till pensionsinrättningen	kronor	22,275: —	
Det fasta årliga bidraget till pensionsinrättningen	»	26,630: —	
Bidrag till änke- och pupillkassan	»	2,722: —	kronor 51,627: —

Omkostnadsstaten:

Stationers och linjers underhåll	kronor	200,000: —
Förhyrda lokaler	»	70,000: —
Transport	kronor	270,000: —

Transport kronor	270,000: —	
Eldning, belysning och städning av tjänstelokaler	»	40,000: —
Stationsinventarier	»	75,000: —
Verktögsinventarier	»	60,000: —
Blanketter, skrivmaterialier, tryckningskostnad m. m. ...	»	100,000: —
Frakt- och transportkostnader	»	10,000: —
Postavgifter	»	20,000: —
Resekostnads- och traktamentsersättning	»	10,000: —
Telegrafverkets undervisningsanstalt	»	10,000: —
Diverse utgifter	»	12,158: —
		kronor 607,158: —
<hr/>		
Summa ökning kronor	2,410,000: —	

Vid behandlingen av det under avlöningsstaten, telegrafstyrelsen, upptagna anslaget till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning m. m. har departementschefen omförmålt, att Kungl. Maj:t den 29 september 1916, i anledning av telegrafstyrelsens i skrivelse den 15 september 1916 gjorda framställning, för tiden från och med den 1 oktober 1916 till och med den 30 juni 1917 förordnat en extra byråchef hos styrelsen för handläggning av ärenden angående radiotelegrafväsendet ävensom bemyndigat styrelsen att till den extra byråchefen utbetala ett arvode av 8,000 kronor för år, att utgå av ifrågavarande anslag. Styrelsen hade i sin skrivelse hemställt om förordnande för en dylik extra byråchef för en tid av tre år. Ehuru Kungl. Maj:t icke fann skäl för närvarande utsträcka förordnandet för så lång tid framåt, torde det dock, anför departementschefen, med hänsyn till radiotelegrafväsendets stora betydelse och fortgående utveckling vara ställt utom tvivel, att en dylik extra föredragande hos styrelsen kommer att erfordras för åtskilliga år framåt.

Med anledning av vad sålunda förekommit har utskottet, utan att för närvarande vilja yttra sig angående den vidtagna åtgärden att tillsätta en extra byråchef för radiotelegrafväsendet, emellertid velat uttala, att, därest ett stadigvarande behov av en extra byrå för detta ändamål kan anses föreligga, riksdagen bör sättas i tillfälle att pröva frågan på vad sätt detta behov bör tillgodoses.

Utskottets
yttrande.

Beträffande herrar Ericsons och Wrangels ovanberörda motion är, enligt vad utskottet inhämtat, frågan om organisationen av de fasta gniststationerna för närvarande föremål för övervägande av Kungl. Maj:t, som enligt utskottets förvisning icke lär underlåta att taga vederbörlig hänsyn jämväl till de av motionärerna framförda synpunkterna. Då de förslag till ändring i telegrafverkets stat, som genomförandet av berörda organisation kan föranleda, givetvis komma att av Kungl. Maj:t föreläggas riksdagen, har utskottet — som vill erinra därom, att den föreliggande propositionen icke upptager någon ökning av radio-telegrafpersonalen — icke ansett motionen böra till någon riksdagens vidare åtgärd föranleda.

Vad angår de av Kungl. Maj:t föreslagna höjningarna av anslagen under avlöningsstaten har utskottet funnit desamma ej vara större än som betingas av den ständigt fortgående utvecklingen av telegraf- och telefonväsendet. Utskottet har visserligen haft under övervägande, huruvida icke genom inrättandet av de föreslagna fjorton nya kontrollörstjänsterna ett antal assistentbefattningar skulle kunna indragas. De upplysningar, som utskottet i detta ämne inhämtat, hava emellertid givit vid handen, att en indragning, som i allt fall endast skulle kunna omfatta ett fåtal tjänster, blott skulle få en övergående karaktär. Under sådana förhållanden har det ej synts utskottet vara skäl att vidtaga en rubbning i avlöningsstaten, så mycket mindre som telegrafstyrelsen förklarat sig hava för avsikt att icke tillsätta flera ordinarie assistentplatser än behovet kräver.

Vidkommande anslagen till pensions- och understödsstaterna har departementschefen omförmält, att för genomförande av väckt förslag om pensionering av vissa å extra stat upptagna befattningshavare vid telegrafverket särskilt anslag lär för år 1918 böra uppföras å driftkostnadsstaten. Denna omständighet torde emellertid icke behöva utgöra hinder att nu fastställa de anslag till pensionsväsendet, som innehållas i den förevarande propositionen.

Mot beräkningen av anslagen under omkostnadsstaten har utskottet, med hänsyn tagen till ej mindre telefontätets tillväxt än även de stegrade material- och arbetspriserna, icke funnit anledning till erinran.

Då telegrafverkets driftkostnader för år 1918 icke lära kunna definitivt fastställas, förrän frågorna om pensionering av den extra personalen ävensom om krigstidshjälp av riksdagen avgjorts, torde riksdagens beslut för närvarande böra inskränka sig till fastställande av de i den förevarande propositionen upptagna särskilda anslagen.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen må beträffande telegrafverkets stat för driftkostnader godkänna de under de i bifogade bilaga I angivna huvudrubriker A—C upptagna anslagsbelopp, tillsammans uppgående till 17,730,000 kronor;

b) att herrar Ericsons och Wrangels förberörda motion, nr 58, icke må till någon riksdagens vidare åtgärd föranleda.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om bestämmandet av beloppet av telegrafverkets driftkostnader för år 1918 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 23 februari 1917.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 25.

Bilaga I.

		K r o n o r.		
A. Avlöningsstat.				
1. Telegrafstyrelsen:				
Chef:				
Generaldirektören	arvode	15,000		
Ledamöter:				
3 byråchefer	förslagsvis	27,000		
2 fullmäktige à 3,000 kronor	arvode	6,000		
Generaldirektörens ställföreträdare	»	1,000		
Tjänstemän:				
1 professor	förslagsvis	7,500		
1 byråingenjör	}	43,500	»	
1 byråkontrollör				
1 förrådsintendent				
1 föreståndare för undervisningsanstalten				
1 kamrer				
1 sekreterare	}	59,200	»	
1 sekreterare och aktuarie				
12 övriga byråtjänstemän	»	4,000		
1 tjänsteman av 1:a lönegraden å övergångsstat	»	163,200		
Transport				

		K r o n o r.		
	Transport	163,200		
4 linjeingenjörer	förslagsvis	18,800		
1 kontrollör av 1:sta lönegraden	»	3,800		
7 assistenter	»	20,000		
1 föreståndare för katalogexpeditionen	»	2,400		
5 telegrafister	»	7,500		
25 kontorsskrivare	»	40,350		
8 vaktmästare	»	11,160		
Förste vaktmästare	arvode	200		
		267,410		
Arvoden till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	förslagsvis	80,000	347,410	
2. Linjedistrikt:				
7 linjedirektörer	förslagsvis	53,500		
25 linjeingenjörer (därav 1 å övergångsstat) ...	»	141,500		
6 förrådsbokhållare	»	17,100		
7 kassörer av 1:sta lönegraden	»	13,800		
28 bokhållare	»	31,920		
10 linjemästare av 1:sta lönegraden	»	24,600		
29 » » 2:dra »	»	61,590		
47 linjeförmän » 1:sta » (inkl. 1 materialvakt)..				
å övergångsstat)	förslagsvis	79,315		
78 linjeförmän av 2:dra lönegraden	»	103,260		
31 reparatörer » 1:sta »	»	43,980		
313 » » 2:dra »	»	429,345		
		999,910		
Arvoden till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	»	60,000	1,059,910	
3. Trafikdistrikten och stationerna:				
2 telefondirektörer	förslagsvis	9,200		
1 telegrafdirektör av 1:sta lönegraden	»	3,400		
	Transport	12,600	1,407,320	
Bihang till riksdagens protokoll 1917. 6 saml. 19 häft. (Nr 25—26.)				
				3

		K r o n o r.	
	Transport	12,600	1,407,320
3 telegrafdirektörer av 2:dra lönegraden	förslagsvis	12,600	
3 telegrafinspektörer à 3,500 kronor	arvode	10,500	
1 telegrafinspektör	»	2,500	
14 kommissarier av 1:sta lönegraden	förslagsvis	52,800	
16 kommissarier av 2:dra lönegraden	»	54,400	
7 radiokommissarier	»	26,600	
23 kommissarier av 3:dje lönegraden	»	66,450	
17 » » 4:de »	»	40,800	
36 kommissarier » 5:te »	»	55,575	
40 » » 6:te »	»	55,315	
24 » » 7:de »	»	27,525	
7 kontrollörer av 1:sta lönegraden	»	35,200	
26 » » 2:dra »	»	96,400	
125 assistenter	»	374,100	
443 telegrafister	»	684,830	
123 vaktföreståndare	»	197,040	
3 kassörer av 1:sta lönegraden	»	5,010	
24 » » 2:dra »	»	33,810	
11 bokhållare	»	13,170	
1,235 interurbantelefonister	»	1,441,850	
31 radiotelegrafister	»	39,060	
12 stationsförmän	»	15,960	
77 stationsbiträden	»	86,700	
		3,440,795	
Arvoden till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	»	4,600,000	8,040,795
4. Verkstaden:			
1 verkstadsdirektör	arvode	12,000	
3 verkstadsingenjörer	förslagsvis	16,500	
1 kontorschef	»	4,600	
1 inköpschef	»	3,800	
1 materialförvaltare	»	4,200	
3 verkmästare	»	11,000	
1 kassör av 1:sta lönegraden	»	1,800	53,900
	Transport		9,502,015

		K r o n o r.	
	Transport		9,502,015
5. Särskilda anslag:			
Uppbördsprovision	förslagsvis	280,000	
Felräkningspenningar	»	35,000	
Hysesbidrag	»	190,000	
Dyrortstillägg	»	260,000	
Beklädnad	»	275,000	
Sjukvård och begravningshjälp	»	80,000	
Belöningar, studieresor och gratifikationer åt tjänstemän ...		15,000	1,135,000
B. Pensions- och understödsstater.			
Livräntor och understöd	förslagsvis	—	32,500
Bidrag till telegrafverkets pensionsinrättning, 1½ procent av den för året till 4,425,000 kronor beräknade telegraminkomsten	förslagsvis	66,375	
	tilläggsbelopp	256,959	323,334
Bidrag till telegrafverkets änke- och pupillkassa		—	27,515
Fyllnadspensioner	förslagsvis	—	115,000
C. Omkostnadsstat.			
(Förslagsanslag.)			
Stationers och linjers underhåll		—	4,200,000
Fastigheter		—	125,000
Förhyrda lokaler		—	300,000
Mark- och takhyror m. m.		—	75,000
Förråden		—	175,000
Eldning, belysning och städning av tjänstelokaler		—	290,000
Motordrift m. m.		—	55,000
Stationsinventarier		—	250,000
Verktögsinventarier		—	150,000
Blanketter, skrivmaterialier, tryckningskostnad m. m.		—	450,000
Frakt- och transportkostnader		—	130,000
Postavgifter		—	110,000
Resekostnads- och traktamentsersättning		—	70,000
	Transport	—	6,380,000

	K r o n o r.		
Transport		6,380,000	
Telegrafverkets undervisningsanstalt.....	—	80,000	
Sveriges bidrag till underhåll av telegrafunionens interna- tionella byrå i Bern	—	3,000	
Räntor	—	34,000	
Diverse utgifter.....	—	97,636	

Anm. De befattningar, som äro angivna med *kursiv* stil, äro avsedda att i regel innehavas av kvinnliga tjänstemän.